

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci žalobcu **Ing. Eduarda Hyráneka, PhD.**, so sídlom Bratislava, Púchovská č. 12, správcu konkurznej podstaty úpadcu Európska zdravotná poisťovňa, a.s. v likvidácii, so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, zastúpeného Mgr. Michalom Bouškom, advokátom a konateľom Advokátskej kancelárie RELEVANS s. r. o., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie č. 8, proti žalovanému **Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou**, so sídlom Bratislava, Želova ul. č. 2, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 30. novembra 2010, č.k. ZP 911/00020/2008/R, č.r. 166843/57927/2010/971, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. mája 2012, č.k. 4S/21/2011-187, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 25. mája 2012, č.k. 4S/21/2011-187, **p o t v r d z u j e .**

Účastníci **nemajú** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 25. mája 2012, č.k. 4S/21/2011-187, zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného z 30. novembra 2010, číslo ZP 911/00020/2008/R, č.r. 166843/57927/2010/971, o zastavení správneho

konania vo veci trvalého prevodu poistného kmeňa Európskej zdravotnej poisťovne, a.s. v likvidácii (ďalej len „EZP“) preto, že odpadol dôvod na konanie začaté z podnetu správneho orgánu.

V odôvodnení uviedol, že do majetkových hodnôt v zmysle § 14 ods. 2 a 3 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotných poisťovniach“) nie je zahrnutý poistný kmeň, a preto aktívna legitimácia žalobcu ako správcu konkurznej podstaty vo veci konania prevodu poistného kmeňa v relevantnom čase nebola daná. Uviedol, že nevyslovil iný názor, než bol obsiahnutý v rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave z 8. decembra 2009, sp.zn. 3S/234/2008, lebo tento rozsudok neriešil záväzným spôsobom otázku účasti žalobcu v správnom konaní. Prevodom poistného kmeňa pôvodne na Spoločnú zdravotnú poisťovňu, a.s. (ďalej len „SZP“) žalovaný plnil svoje zákonné povinnosti vo veci zabezpečenia ochrany poistencov a kontinuity vykonávania verejného zdravotného poistenia v ich prospech a to v súlade so zákonom o zdravotných poisťovniach. Podľa výpisu Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I vyplýva, že k 1. januáru 2010 bola spoločnosť SZP zrušená bez likvidácie a jej právnym nástupcom sa stala Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. (ďalej len „VZP“), ktorá prebrala všetky jej práva a záväzky. Poistenci postupujú podľa § 7 ods. 1 a 2 a § 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnom poistení“) mali právo na výber zdravotnej poisťovne za podmienok stanovených uvedeným zákonom (§ 7). Neakceptoval preto názor žalobcu, že poistenci, ktorí do 30. septembra 2008 nepodali prihlášku na zmenu zdravotnej poisťovne a aj po 1. januári 2009 ostali poistencami SZP (neskôr VZP), ostali de iure poistencami EZP. Súd poukázal na skutočnosť, že EZP najneskôr po vyhlásení konkurzu už nemohla vykonávať činnosť verejnej zdravotnej poisťovne, a považoval za správny názor žalovaného, že všetci poistenci, ktorí boli dočasne prevedení do SZP a nepodali prihlášku do inej zdravotnej poisťovne ani po 1. januári 2009, prejavili s týmto stavom svoj súhlas, čím konvalidovali prechodný stav zaradenia do poistného kmeňa na trvalý.

Krajský súd preto dospel k záveru, že žalovaný správne vec posúdil, že v čase rozhodovania odpadol dôvod konania o prevode poistného kmeňa EZP a žalobu zamietol.

Rozsudok krajského súdu napadol včas podaným odvolaním žalobca a navrhol, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. Žiadal tiež priznať náhradu trov konania. Namietal, že krajský súd nesprávne interpretoval ustanovenie § 14 ods. 2 a 3 zákona o zdravotných poisťovniach, lebo výlučným účelom tohto ustanovenia je definovať podmienky platobnej schopnosti zdravotnej poisťovne, a nie definovať obsah pojmu majetok zdravotnej poisťovne. Podľa jeho názoru prijatá odplata za prevod poistného kmeňa by bola majetkom zdravotnej poisťovne. Poistný kmeň, ako aj odplata za prevod poistného kmeňa, ktorú by dostal, nebyť rozhodnutia žalovaného z 30. novembra 2010 číslo ZP/911/00020/2008/R, ktoré bolo pre nezákonnosť zrušené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 8. decembra 2009, č.k. 3S/234/2008-132, boli (resp. by sa stali) majetkom EZP (teda boli by súčasťou konkurznej podstaty). Z tohto dôvodu je daná súvislosť konania vo veci trvalého prevodu poistného kmeňa s majetkom podliehajúcim konkurzu, a teda žalobca je na podanie žaloby aktívne legitimovaný na základe § 44 ods. 1 a § 47 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“). Otázku aktívnej legitimácie žalobcu posudzoval aj Krajský súd v Bratislave v konaní sp. zn. 3S/234/2008, keď krajský súd konal so žalobcom, jeho žalobu nezamietol, ale považoval ho za úspešného. Ďalej namietal, že ak bývalí poistenci EZP, dočasne prevedení do SZP, nepodali k 1. januáru 2009 prihlášku do inej zdravotnej poisťovne, nemala ich nečinnosť za následok odpadnutie dôvodu konania o trvalom prevode poistného kmeňa.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil. Uviedol, že postupoval správne, keď zastavil správne konanie o prevode poistného kmeňa z dôvodu, že odpadol dôvod konania a zastavenie konania dostatočne vo svojom rozhodnutí odôvodnil. Trval na názore, že žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia žalovaného z 30. novembra 2010, číslo 166843/57927/2010/971, vydaného v správnom konaní číslo ZP 911/00020/2008, lebo žalobca nebol účastníkom predmetného správneho konania. Toto správne konanie, ani následné súdne konanie o preskúmanie napadnutého rozhodnutia žalovaného sa netýkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi. Správne konanie sa vyhlásením konkurzu neprerušilo a žalobca sa nestal účastníkom správneho konania. Správne konanie nebolo začaté na návrh žalobcu a žalovaný v správnom konaní so žalobcom nikdy nekonal, ani neakceptoval aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu. Poistný

kmeň (t.j. potvrdené prihlášky na verejné zdravotné poistenie) nie je majetkovou hodnotou vo vlastníctve zdravotnej poisťovne, preto nespadá pod definíciu obchodného majetku uvedenú v § 6 ods. 1 Obchodného zákonníka. EZP nemohla vlastniť poisťný kmeň, preto poisťný kmeň nemohol byť súčasťou majetku podliehajúceho konkurzu. Ak by došlo k odplatnému prevodu poisťného kmeňa EZP na inú zdravotnú poisťovňu, tieto finančné prostriedky by sa nestali súkromným majetkom EZP, ale išlo by o verejné prostriedky, ktoré EZP nadobudla v súvislosti s výkonom verejného zdravotného poistenia, tieto prostriedky by boli súčasťou rozpočtu verejnej správy a EZP by s nimi bola povinná nakladať rovnako ako s inými verejnými prostriedkami, napr. s prijatým poisťným. K vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia žalovaný uviedol, že poisťný vzťah medzi poistencom a zdravotnou poisťovňou vzniká podaním prihlášky na verejné zdravotné poistenie (§ 6 zákona o zdravotnom poistení) alebo na základe prevodu poisťného kmeňa (§ 61 a nasl. zákona o zdravotných poisťovniach). Z dôvodu zrušenia EZP a jej vstupu do likvidácie úrad bezodkladne rozhodol o prevode poisťného kmeňa z EZP na SZP; takýto prevod zákon označoval ako „dočasný“, čo však neznamená, a z právnej úpravy ani nijako nevyplýva, že medzi poistencom a zdravotnou poisťovňou, do ktorej bol poistenec prevedený podľa § 61 ods. 1 druhej vety zákona o zdravotných poisťovniach, nevzniká právny vzťah. Tvrdenie žalobcu, že vo vzťahu k poistencom prevedeným do SZP, ktorí do 30. septembra 2008 nepodali prihlášku do inej zdravotnej poisťovne je nutné, aby bolo vydané rozhodnutie o trvalom prevode poisťného kmeňa v konaní ex offio začatom úradom, nemá oporu v právnych predpisoch. Ďalej žalovaný vo vyjadrení uviedol, že poistenci EZP boli prevedení do SZP rozhodnutím o dočasnom prevode poisťného kmeňa zo 6. mája 2008. Dňom uvedeným v tomto rozhodnutí vznikol medzi týmito poistencami a SZP právny vzťah, SZP sa stala príslušnou zdravotnou poisťovňou týchto poistencov až do času, kým si nezvolili inú zdravotnú poisťovňu. Právna úprava nevyžadovala, aby títo poistenci v prípade záujmu zotrvať v SZP aj po 1. januári 2009 podali do SZP prihlášku do 30. septembra 2008. Podanie prihlášky nebolo potrebné, pretože poistencami SZP boli odo dňa uvedeného v rozhodnutí o dočasnom prevode poisťného kmeňa. Tvrdenia žalobcu o nutnosti nariadiť trvalý prevod vo vzťahu k poistencom prevedeným do SZP, ktorí nepodali prihlášku do inej poisťovne, ako aj tvrdenia o tom, že medzi SZP a poistencami prevedenými na základe dočasného prevodu poisťného kmeňa nemohol vzniknúť právny vzťah, vychádza z nesprávneho právneho názoru.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2, § 246c OSP) preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu odvolania bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250 ods. 2 OSP žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

Podľa § 14 ods. 1 Správneho poriadku účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.

Podľa § 14 ods. 2 Správneho poriadku účastníkom konania je aj ten, komu osobitný zákon také postavenie priznáva.

Podľa § 61 ods. 1 a 3 zákona o zdravotných poisťovniach úrad môže zdravotnej poisťovni nariadiť, aby previedla na inú zdravotnú poisťovňu všetky alebo časť potvrdených prihlášok na verejné zdravotné poistenie (ďalej len „poistný kmeň“), ak zdravotná poisťovňa neplní opatrenia uložené úradom v súvislosti s ohrozením jej schopnosti plniť záväzky, ktoré jej vyplývajú z prijatých a potvrdených prihlášok na verejné zdravotné poistenie a zmlúv o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, a v ďalších prípadoch ustanovených týmto zákonom. Úrad bez zbytočného odkladu nariadi zdravotnej poisťovni dočasný prevod poistného kmeňa na inú zdravotnú poisťovňu, ak bola zdravotná poisťovňa zrušená s likvidáciou. Prevod poistného kmeňa úrad nariadi vždy k 1. dňu kalendárneho mesiaca.

Zdravotná poisťovňa je povinná do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o prevode poisťného kmeňa na inú zdravotnú poisťovňu podľa odseku 1 predložiť úradu na schválenie návrh postupu tohto prevodu.

Podľa § 61 ods. 4, 8 až 11 zákona o zdravotných poisťovniach prevod poisťného kmeňa sa môže uskutočniť aj na základe žiadosti zdravotnej poisťovne, o ktorej úrad rozhodne do 30 dní od doručenia žiadosti úradu. So žiadosťou o prevod poisťného kmeňa predloží zdravotná poisťovňa úradu na schválenie aj návrh postupu tohto prevodu.

Spolu s prevodom poisťného kmeňa sa prevedie aj poisťné, ktoré je predmetom prerozdelenia v kalendárnom mesiaci, v ktorom došlo k prevodu poisťného kmeňa, účty poisťencov a príslušná dokumentácia.

Preberajúca zdravotná poisťovňa vstupuje do všetkých práv a povinností odovzdávajúcej zdravotnej poisťovne súvisiacich s verejným zdravotným poistením, ktoré vznikli po dni uvedenom v rozhodnutí o prevode poisťného kmeňa.

Prevod poisťného kmeňa musí byť skončený najneskôr do 120 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu podľa odseku 3 alebo 4.

Prevod poisťného kmeňa úrad neschválí, ak by týmto prevodom bola ohrozená schopnosť plniť záväzky vyplývajúce z prijatých a potvrdených prihlášok na verejné zdravotné poistenie a uzatvorených zmlúv o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ktoré sú predmetom prevodu poisťného kmeňa, stabilita preberajúcej zdravotnej poisťovne alebo stabilita odovzdávajúcej zdravotnej poisťovne, ak sa prevod poisťného kmeňa uskutočňuje na základe žiadosti zdravotnej poisťovne.

Podľa § 2 ods. 1 a 4 zákona o zdravotných poisťovniach zdravotná poisťovňa je akciová spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky založená na účely vykonávania verejného zdravotného poistenia na základe povolenia na vykonávanie verejného zdravotného poistenia (ďalej len "povolenie").

Iná osoba ako zdravotná poisťovňa nesmie vykonávať verejné zdravotné poistenie.

Podľa § 2 ods. 2 zákona o zdravotnom poistení vykonávanie verejného zdravotného poistenia je činnosť vo verejnom záujme, pri ktorej sa hospodári s verejnými prostriedkami.^{2a)} (odkaz na § 2 písm. a/ zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy). Verejné zdravotné poistenie vykonávajú zdravotné poisťovne za podmienok ustanovených v osobitnom predpise.⁵⁷⁾ (odkaz na zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Zo spisov vyplýva, že žalovaný rozhodnutím z 30. novembra 2010, č.k.: ZP 911/00020/2008/R, č.r.: 166843/57927/2010/971 zastavil správne konanie číslo ZP 911/00020/2008/R vo veci trvalého prevodu poisťného kmeňa EZP podľa § 30 ods. 1 písm. h) Správneho poriadku, lebo odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Odvolaací súd pred posúdením dôvodnosti odvolania žalobcu musel najprv skúmať otázku procesnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby proti rozhodnutiu žalovaného, ktorej nedostatok namietal žalovaný.

Tento nedostatok podmienky konania žalovaný videl vtom, že žalobca nebol účastníkom predmetného správneho konania a toto správne konanie, ani následné súdne konanie sa netýka majetku podliehajúceho konkurzu a patriaceho úpadcovi podľa § 47 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

Z § 247 ods. 1 OSP v spojení s čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva všeobecná žalobná legitímácia, a preto v rámci skúmania podmienok konania súd musí okrem iného zistiť, či ten, kto žalobu podal tvrdí o sebe, že bol ukrátený na svojich právach rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a teda nepodáva žalobu v prospech inej osoby.

V danom prípade bolo preto pri posúdení procesnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby proti rozhodnutiu žalovaného právne bezvýznamné, či sa súdne konanie týka majetku úpadcu, podliehajúceho konkurzu podľa § 47 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ale dôležitá bola existencia konkrétneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu označeného žalobcom, ktorým mal byť žalobca podľa jeho tvrdenia ukrátený na svojich právach.

Z dôvodu, že rozhodnutím žalovaného, proti ktorému bola podaná žaloba, bolo zastavené konanie vo veci trvalého prevodu poisťného kmeňa EZP, v ktorej je žalobca správcom konkurznej podstaty, je žalobca oprávnenou osobou domáhať sa preskúmania zákonnosti tohto rozhodnutia na súde. V rámci súdneho prieskumu bolo následne potrebné v medziach žaloby preskúmať napadnuté rozhodnutie a postup žalovaného a rozhodnúť, či žaloba bola podaná dôvodne.

Námietku žalovaného, že na podanie žaloby o preskúmanie jeho rozhodnutia žalobca nie je aktívne legitimovaný, preto odvolací súd ako nedôvodnú nezohľadnil.

Pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia bolo potrebné tiež posúdiť, či žalobca ako správca konkurznej podstaty úpadcu EZP bol účastníkom správneho konania o trvalom prevode poisťného kmeňa.

Z uvedeného dôvodu je potom poukazovanie žalobcu na rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 8. decembra 2009, č. k. 3S/234/2008-132 právne bezvýznamné, lebo sa v ňom neposudzovala žalobcova procesná legitimácia v správnom konaní.

Žalobca svoju aktívnu legitimáciu v správnom konaní vedenom pod číslom ZP 911/00020/2008 odvodzoval od skutočnosti, že išlo o konanie, ktoré sa týkalo majetku, patriaceho do konkurznej podstaty EZP.

Posúdiť bolo preto potrebné, či poisťný kmeň, ktorý predstavujú potvrdené prihlášky na verejné zdravotné poistenie (§ 61 ods. 1 zákona o zdravotných poisťovniach) je majetkom, patriacim do konkurznej podstaty úpadcu.

Podľa názoru žalobcu je poisťný kmeň majetkom zdravotnej poisťovne, lebo, okrem iného, je oprávnená previesť poisťný kmeň alebo jeho časť na základe zmluvy o prevode poisťného kmeňa, ktorá je schvaľovaná rozhodnutím Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Ak by aj nebol majetkom odovzdávajúcej zdravotnej poisťovne, podľa jeho názoru je vzťah k majetku podliehajúcej konkurzu daný na základe (ušlej) odplaty za prevod poisťného kmeňa.

Tento názor žalobcu však nemožno akceptovať. Podľa § 6 ods. 1 Obchodného zákonníka sa obchodným majetkom rozumie súhrn majetkových hodnôt (vecí, pohľadávok a iných práv a peniazmi ocenených iných hodnôt), ktoré patria podnikateľovi a slúžia alebo sú určené na jeho podnikanie. Poistný kmeň však nepatrí zdravotnej poisťovni, lebo systém zdravotného poistenia je verejný a len jeho vykonávanie bolo zverené zákonom určenému subjektu – zdravotnej poisťovni. Uvedené vyplýva aj zo skutočnosti, že práva a povinnosti viažuce sa na poistný kmeň zdravotná poisťovňa vykonáva len do času, kým poistenec nevyužije svoje právo zmeny zdravotnej poisťovne podľa § 7 zákona o zdravotnom poistení, a teda zdravotná poisťovňa nemôže priamo ovplyvniť rozsah poistného kmeňa, a teda počet prihlášok na verejné zdravotné poistenie, ktoré potvrdí. Ide predovšetkým o právo poistencov na výber zdravotnej poisťovne. Vykonávanie zdravotného poistenia je činnosťou vo verejnom záujme, pri ktorej sa hospodári s verejnými prostriedkami (§ 2 ods. 2 zákona o zdravotnom poistení). Poistný kmeň teda nemôže byť majetkom zdravotnej poisťovne, a rovnako ním nemôže byť ani odplata za prípadný odplatný prevod poistného kmeňa. Na tejto skutočnosti nič nemení ani právna úprava, podľa ktorej v prípade kladného výsledku hospodárenia, za splnenia zákonom stanovených podmienok, môže byť časť týchto verejných prostriedkov pretransformovaná do vlastníctva zdravotnej poisťovne v podobe zisku.

Pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle priznať vlastnícke právo finančných prostriedkov získaných či už z poistného alebo z odplaty za prevod poistného kmeňa zdravotnej poisťovne, nebola by použitá v § 2 ods. 2 zákona o zdravotnom poistení formulácia „pri ktorej sa hospodári s verejnými prostriedkami“ ale formulácia, „pri ktorej sa hospodári ako s verejnými prostriedkami“.

Z dôvodu, že poistný kmeň ako ani odplata za prevod poistného kmeňa nie sú majetkom zdravotnej poisťovne patriacim do konkurznej podstaty ako majetok úpadcu (lebo úpadca nemohol definovať svoj vzťah k poistnému kmeňu ako svoje neobmedzené panstvo nad vecou), správca konkurznej podstaty nie je účastníkom konania o prevode poistného kmeňa a uvedené konanie o prevode poistného kmeňa sa ani v zmysle § 47 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii vyhlásením konkurzu neprerušuje. Správca konkurznej podstaty z toho istého dôvodu nemá procesnú legitimáciu v zmysle § 47 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii iniciovať konanie o prevode poistného kmeňa.

Navyše je potrebné uviesť, že za danej situácie prevod poistného kmeňa na základe žiadosti zdravotnej poisťovne, a teda ani jeho odplatný prevod nebol možný. Prevod poistného kmeňa na základe žiadosti zdravotnej poisťovne podliehal súhlasu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý ho podľa § 61 ods. 11 zákona o zdravotných poisťovniach nemohol schváliť, ak by týmto prevodom bola ohrozená schopnosť plniť záväzky vyplývajúce z prijatých a potvrdených prihlášok na verejné zdravotné poistenie a uzatvorených zmlúv o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ktoré sú predmetom prevodu poistného kmeňa. Pri rozhodovaní by musel zohľadniť aj stabilitu preberajúcej zdravotnej poisťovne a stabilitu odovzdávajúcej zdravotnej poisťovne.

Z uvedeného vyplýva, že ak zdravotná poisťovňa je v konkurze (a teda je platobne neschopná alebo predĺžená), ani by nemohla previesť na základe svojej žiadosti poistný kmeň, vzhľadom na nemožnosť splnenia podmienok, vyplývajúcich z § 61 ods. 11 zákona o zdravotných poisťovniach pre udelenie súhlasu zo strany úradu. Navyše zdravotná poisťovňa v konkurze už bola zrušená, a preto subjekt, oprávnený požiadať o súhlas s prevodom poistného kmeňa neexistoval a konkurzný správca oprávnenie konať ako zdravotná poisťovňa nemal.

Námietka žalobcu, že krajský súd nesprávne vyložil ustanovenia § 14 ods. 2 a 3 zákona o zdravotných poisťovniach bola zohľadnená, avšak nebola spôsobilá privodiť iné právne posúdenie, lebo uvedené ustanovenia nedávali odpoveď na otázku, či poistný kmeň je majetkom zdravotných poisťovní.

Hoci správca konkurznej podstaty nebol účastníkom predmetného správneho konania, pre úplnosť je potrebné skonštatovať aj vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že všetci poistenci, ktorí boli dočasne prevedení do SZP a do 30. septembra 2008 nepodali prihlášku do inej zdravotnej poisťovne (ktorá by sa stala ich príslušnou poisťovňou od 1. januára 2009), prejavili s týmto stavom svoj súhlas, čím konvalidovali prechodný stav zaradenia do poistného kmeňa na trvalý.

Poistenci EZP boli prevedení do SZP rozhodnutím o dočasnom prevode poistného kmeňa zo 6. mája 2008 ku dňu 2. mája 2008. V súlade s § 61 ods. 9 zákona o zdravotných poisťovniach vstúpila preberajúca zdravotná poisťovňa do práv a povinností odovzdávajúcej

poisťovne s účinnosťou od 3. mája 2008. Prevedením poistencov do SZP preto vznikol právny vzťah medzi prevedenými poistencami a SZP, a trval až do času, kým si poistenci nezvolili inú zdravotnú poisťovňu. Právna úprava nevyžadovala, aby títo prevedení poistenci podávali prihlášku do SZP v prípade, ak by chceli v nej zotrvať aj po 1. januári 2009. Podanie prihlášky by však ani nemalo význam, lebo poistencami SZP boli odo dňa uvedeného v rozhodnutí o dočasnom prevode poistného kmeňa.

Odvolačí súd ešte uvádza, že nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky a zodpovedajúca judikatúra ESLP neriešia otázku oprávnenia správcu konkurznej podstaty súkromnej zdravotnej poisťovne v konkurze pokračovať v prípadných podnikateľských aktivitách úpadcu najmä so zameraním sa na majetok, ktorý úpadcovi nepatril, iba ho spravoval.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom, a preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 246c ods. 1 prvej vety OSP, v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca v konaní nebol úspešný a žalovanému žiadne trovy nevznikli.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 26. júna 2013

JUDr. Elena Zavadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mária Kráľová